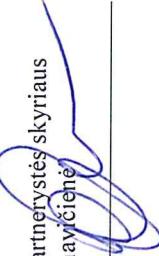

TVIRTINTU
Višosios įstaigos Centrinės projektų
valdymo agentūros
Višosios ir privačios partnerystės skyriaus
Vadovė Jekaterina Šarmavičienė

2020 m. rugpjūto 29 d.

(VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS PROJEKTO PAGRINDINIŲ DUOMENŲ IR IŠVADOS DĖL
PROJEKTO IR PARTNERYSTĖS SOCIALINĖS EKONOMINĖS NAUDOS FORMA)

CENTRINĖ PROJEKTŲ VALDYMO AGENTŪRA

* * *

VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS PROJEKTO
Daugiafunkcio centro Sendvario seniūnijoje statybos investicijų projektas, kuri planuojama įgyvendinti viešojo ir privataus subjektu
partnerystės būdu (toliau – Projektas)
Viešojo ir privataus sektorų partnerystės (VPSPP) projekto pavadinimas

IGYVENDINAMO

Klaipėdos rajono savivaldybės
Institucija, įgyvendinanči VPSPP projekta

PAGRINDINIAI DUOMENYS IR IŠVADA DĖL PROJEKTO IR PARTNERYSTĖS SOCIALINĖS EKONOMINĖS NAUDOS

I DALIS

INFORMACIJA APIE INVESTICIJŲ PROJEKTĄ

<p>1. Informacija apie investicijų projekta</p> <p>1.1. Strateginis dokumentas, pagrindžiantis projekto poreikius</p> <p>Investicijų projektas (toliau – IP) atitinka Klaipėdos rajono plėtros strateginiame plane 2009-2020 m. numatytajį strateginės plėtros sritį „Išsilavinusios, sveikos ir pažangios visuomenės kūrimas“ ir šios srities 1.1.1.2 priemonės „Kaimo vietovėse išsteigti universalius daugiafunkcinius centrus“ 1.2.3. uždavinį „Sudaryti salygas teikti kokybiškas kultūrinės veiklos paslaugas“ ir 1.3.1. uždavinį „Kurti naują ir modernizuoti esamą sporto infrastruktūrą“, tačiau nėra tiesiogiai įtrauktas į numatytų priemonių sąrašą.</p>	
<p>1.2. Sprendžiamą problema / projekto poreikis</p>	<p>Sprendžiamos problemos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nepakankamas ikimokyklinio (ir priešmokyklinio) ir pradinio (ir pagrindinio) ugdymo paslaugų prieinamumas; 2. Nepakankamas sporto paslaugų prieinamumas; 3. Nepakankamas kultūros paslaugų prieinamumas. <p>IP poreikis grindžiamas eile metų augančiu gyventojų skaičiumi Klaipėdos raj. Sendvario seniūnijoje ir nepakankamomis savivaldybės galimybėmis užtikrinti gyventojų švietimo, sporto ir kultūros paslaugų poreiki.</p> <p>IP tikslas – užtikrinti ikimokyklinio/ priešmokyklinio ir pradinio/ pagrindinio ugdymo, sporto ir kultūros paslaugų prieinamumą.</p> <p>IP duomenimis, siekiama rezultatai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bent 230 vaikų, kuriems sudarytos ikimokyklinio (ir priešmokyklinio) ugdymo salygos bei užtikrinta reikiama ugdymo infrastruktūra; • bent 550 vaikų, kuriems sudarytos pradinio ir pagrindinio ugdymo salygos (iki 10 klasės) bei užtikrinta reikiama ugdymo infrastruktūra; • bent 60 proc. sporto paslaugų infrastruktūros užimtumas bei užtikrinta bent 720 kv. m universalių sporto salės infrastruktūra. • bent 60 proc. kultūros paslaugų infrastruktūros užimtumas bei užtikrinta bent 300 kv. m kultūros ir bendruomenės veikloms pritaikytų patalpų infrastruktūra.
<p>1.3. Tikslas ir siekiamas rezultatas</p>	<p>I Alternatyva – „Naujų pastatų statyba SIP tipo“.</p> <p>II Alternatyva – „Naujų pastatų statyba įprastinėmis medžiagomis“.</p>
<p>1.4. Nagrinėtos investicijų projekto igyvendinimo alternatyvos</p>	<p>15 metų</p>
<p>1.5. Projekto ataskaitinis laikotarpis</p>	

1.6. Pasirinkta alternatyva

I Alternatyva – „Naujų pastatų statyba SIP tipo“.

CPVA išvada

- I. Paklausos ir pasiūlos / poreikio / prieplaidų pagrįstumas.
Klaipėdos rajono gyventojų skaičius nuosekliai auga nuo 2005 m. (stebimos Klaipėdos miesto gyventojų migracijos į Klaipėdos rajoną tendencijos), o mokyklinio amžiaus vaikų skaičius, iki tol nuosekliai mažejaus, nuo 2015 m. auga vid. 105 mokinių per metus. Prognozuojama, kad ši tendencija išliks ir toliau dėl aktyvios gyvenamųjų zonų plėtros, tačiau bendram Klaipėdos miesto ir rajono moksleivių skaičiui augant minimaliai, ryškės mokyklių tinklo pertvarkos poreikis.
Viešosios paslaugos apimties didinimo poreikį nulemia jau eilę metų augantis tiek bendras Sendvario seniūnijos gyventojų, tiek ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų skaičius. Pagal IP „Daugiafunkcio centro Sendvario seniūnijoje statybos investicijų projektas, kurį planuoja įgyvendinti viešojo ir privataus subjekty partnerystės būdu“ bei 2020-09-22 el. paštu pateiktą patiksrinto IP informacija, paslaugos poreikio nepatenkinā esama paslaugos teikimo apimtis, net ir ivertinus naujus planuojamus švietimo paslaugų objektus seniūnijoje. Pagrindinių poreikių ugdydumui netoli gyvenamosių vienos atliepia ir planuoja įstaigos paskirtis – ikimokyklinis/priėsmokyklinis ugdymas ir 1-10 mokyklos klasės. Tikičina, kad vyresnio amžiaus moksleiviai (nuo 9 klasės) ir toliau sieks lankytis ugdymo rezultatus patvirtinusias bei patirtį sukaupusias Klaipėdos miesto gimnazijas ir mokyklas.

II. Tikslo ir rezultato atitikimas sprendžiamai problemai.

IP aiškiai įvardinta sprendžiamą problema, o IP tikslas bei uždaviniai suformuluoti pagrindinei problemai spresti.
Dalis siekiams minimalių rezultatų nėra orientuoti į paslaugos prieinamumo pokyčių tikslinės grupės atžvilgiu („bent 60 proc. sporto paslaugų infrastruktūros užimtumas bei užikrimta bent 720 kv. m universalių sporto salės infrastruktūra“ ir „bent 60 proc. kultūros paslaugų infrastruktūros užimtumas bei užikrimta bent 300 kv. m bendruomenės veikloms pritaikyty patalpų infrastruktūra“). Kadangi problema yra aiškiai apibrėžta ir apima ne tik švietimo paslaugų trūkumą, bet ir sporto bei kultūros paslaugų trūkumą tiek mokyklos, tiek seniūnijos bendruomenėms, yra numatytais problemos sprendimo būdas, todėl neaiškiai apibrėžta dalis siekiams rezultatų nelaikoma esminiu trūkumu.
Igyvendinus IP bus padidintas švietimo (ikimokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo bei neformaliojo švietimo paslaugų), sporto ir kultūros paslaugų prieinamumas.

III. Pasirinkto analizės metodo pagrįstumas ir principo pasirinkimas.

Tinkamai pasirinktas sąnaudų-naudos analizės metodas ir efektyvumo principas – abi alternatyvos siekia tų pačių rezultatų.

IV. Nagrinėtu alternatyvu korektiškumas. Pasirinktos alternatyvos pagrįstumas.

IP nagrinėjamos alternatyvos skiriiasi technologiniu statybos būdo pasirinkimu – I Alternatyvos „Naujų pastatų statyba SIP tipo“ atveju pastatas būtų statomas iš lengvos konstrukcijos SIP skydu, taip šiek tiek sumažinant statybos darbų kainą, II Alternatyvos „Naujų pastatų statyba iprastinėmis medžiagomis“ – tradiciiniu statybos būdu. Abiejų alternatyvų atveju numatytais automobilių stovėjimo aikšteliės su garažu

įrengimas, universalios, vaikų žaidimų aikštelių įrengimas, īrangos ir baldų (mokyklos informacinių technologijų ir kt. klasiu, bibliotekos, valgyklos, sporto salės, kultūros centro, treniruočkių salės, pedago gų kabinetų ir kt.) įsigijimas bei lauko inžinerinė infrastruktūra. Igvydininama alternatyva pasirinkta ta, kuri sukuria didesnę ekonominę naudą, t. y. ta, kurios EGDV didžiausia.

2. Investicijų projekto finansinių duomenys (realios vertės)¹

	Finansinio srauto vertė (su PVM)	Riziku vertė (su PVM)	Finansinio srauto su rizika vertė (su PVM)
2.1. Kapitalo išlaidos	11 494 676	3 821 181	15 315 857
2.1.1. Investicijos	11 031 739	3 687 134	14 718 873
2.1.2. Reinvesticijos	462 936	134 046	596 982
2.2. Investicijų likutinė vertė	9 028 815	2 972 102	12 000 917
2.3. Veiklos pajamos	403 650	105 837	509 487
2.4. Veiklos išlaidos	12 098 282	3 982 508	16 080 790
2.4.1. Žaliavos	0	0	0
2.4.2. Darbo užmokesčio išlaidos	10 550 218	3 472 916	14 023 134
2.4.3. Elektros energijos išlaidos	1 052 668	346 517	1 399 185
2.4.4. Šildymo (išskyrus elektraj) išlaidos	54 498	17 940	72 438
2.4.5. Infrastruktūros būklės palaišymo išlaidos	54 651	17 990	72 641
2.4.6. Kitos išlaidos	386 247	127 145	513 392
2.5. Grynasis lešų srautas (2.1 - 2.2 - 2.3 + 2.4)	14 160 493	4 725 750	18 886 243

CPVA išvada

I. Kapitalo išlaidų, veiklos pajamų (iskaitant pajamų kainodara, jei taikoma) ir veiklos išlaidų pagristumas.

Pastebėjimai dėl kapitalo išlaidų

Investicijoms numatytos išlaidos preliminarios, kadangi techninis projektas neparengtas, vertintos 2020.04 kainomis. Pastato statybos kaina, nevertinant aplinkos tvarkymo darbų ir inžinerinių tinklų įrengimo, svyruoja apie 1 000 Eur per kv. m. su PVM (963 Eur SIP pastatui, 1 080 Eur – iprastinėmis medžiagomis), t. y., atitinka analogiškų pastatų stabybos kainas.

¹ Nominali vertė suprantama, kaip vertė, kuri atspindi kiekvienų analizuojamu laikotarpiu esamas kainas. Indeksas, naudojamas realių pinigų srautų konvertavimui į nominalius – 3.00%.

Patikslintame IP nurodyta, kad „lauko inžinerinių infrastruktūros išlaidos (1 005 691,05 Eur) apima šilumos, elektros, vandens tiekimo, vandenitekio, nuotekų ir elektroninių ryšių įrengimą. Taip pat skirtuose teritorijoje numatyta įrengti ivažiavimą“. Tačiau detalesnės sąmatos nepateiktos, nėra aišku, kokių inžinerinių tinklų trūksta pastato (pastatų) tinkamam funkcionavimui, kaip įkainoti darbai, todėl nėra galimybės išiti kinti, kad numatyta investicijų suma pakankama. Egzistuoja rizika, kad, netinkamai įvertinus inžinerinių tinklų įrengimo poreikį (pvz., dėl elektros tinklų pertvarkymo, privažiavimo įrengimo ar pan.), lėšų investicijoms poreikis bus didesnis. I rangai ir baldams abiejų alternatyvų atveju numatyta 521 984 Eur su PVM.

IP analizei taikomas 15 m. ataskaitinis laikotarpis, veiklos testinumui užtikrinti abiejų alternatyvų atveju numatytos reinvesticijos į baldus ir įrangą, apskaičiuota likutinė vertė. Skaičiavimose naudojamas pastato (pastatų) nusidėvėjimo normatyvas – 80 metų, kuris yra artimas viesojo sektoriaus ilgalaikio materialijos turto nudėvėjimo normatyvams, tačiau dėl intensyvaus dėvėjimosi, periodiškai turi būti numatytos reikšmingos pastato (pastatų) būklę palaikančios reinvesticijos (nenumatyta) ir priežiūros išlaidos (patikslintame IP numatyta 0,04 proc. arba ~ 4 000 Eur per metus, t. y. per mažos, atsižvelgiant į lauko ir viadaus infrastruktūros apimtį), kad pastatas (pastatai) visą šį laikotarpį galėtų pilnai funkcionuoti ir atitinką nustatyti normatyvus.

I Alternatyvos atveju, kai numatoma pastato (pastatų) statyba iš SIP skrydų, taikomas nusidėvėjimo laikotarpis turi būti nustatytas pagal tokio tipo pastatų naudingo tarnavimo laikotarpi. Patikslintame IP nurodoma, kad „SIP tipo techninės ir technologinės savybės, pastatų ilgaamžiškumas, ir kt. savybės prikygsta mūriniam, blokiniam pastatams, todėl I alternatyvai „Naujių pastatų statyba SIP tipo“ taikomas 80 metų nusidevėjimo (amortizacijos) normatyvas“, tačiau nepateikti šiuos teiginius pagrindžiantys duomenys. Sumažinus pastato (pastatų) naudingo tarnavimo laikotarpi iki 50 metų, optimaliausia alternatyva (dėl sumažėjusios pastato (pastatų) likutinės vertės) jau taptų II Alternatyva – „Naujių pastatų statyba iprastinėmis medžiagomis“.

Pastebėjimai dėl pajamų

Veiklos pajamos apskaičiuotos remiantis Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos sprendimu dėl atlyginimo dydžio nustatymo už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdomo programas, išlaikymą Klaipėdos rajono savivaldybės mokyklose. Pagal egzistuojančią praktiką, sporto ir renginių (kultūros centro) salės ne pamokų metu galėtų būti nuomojamos, taikant Klaipėdos raj. savivaldybės nustatytyus įkainius, taip sudarant galimybę privačiam subjektui padidinti IP teikiamą gražą bei sumažinant savivaldybės mokėjimus pagal VPSP sutartį. IP nuomas pajamos nenumatytos.

Pastebėjimai dėl veiklos išlaidų

- Sukurtos infrastruktūros priežiūrai numatyta 0,04 proc. nuo pradinėjų kapitalo išlaidų, nurodant, jog remiamasi bendra praktika nepateikiant pagrindimo. Palyginti, faktinės ženkliai mažesnės tiek plotu, tiek mokinį skaiciumi Slenčių mokyklos paprastojo remonto darbų išlaidos 2019 m. - ~4 500 Eur. Egzistuoja rizika, kad tinkamam infrastruktūros būklės palaikymui šios išlaidos bus didesnės, taip mažinant privataus subjekto laukiamą gražą ir teritorijos priėjimui yra perduodama privačiam subjektui.
- Nėra numatyta išlaidų teritorijos priėjimui, mokymosi priemonių įsigijimui ir/ar atnaujinimui.

Ivertinus keilių panašaus mokininių skaičiaus Klaipėdos m. progimnazijų 2018-2019 m. pagrindinės veiklos sąnaudas bei ugdomų moksleivių skaičių, nustatytą, kad vid. išlaidos 1 moksleivui sudaro apie 1 600 Eur per metus. Patikslintame IP numatyta 1 190 Eur išlaidų vienam moksleivui per metus. Klaipėdos rajono savivaldybė turi kaip įmanoma tiksliau ivertinti visas daugiafunkcinio centro išlaikymui būtinias išlaidas, siekiant ivertinti bendrą būsimą IP naštą savivaldybės biudžetui (ne tik metinio mokėjimo privačiam subjektui aspektu).

II. Rizikos identifikavimo ir poveikio ivertinimo korektiškumas.

Apskaičiuojant rizikas IP naudojami standartiniai rizikos tikimybų skirstinių parametrai, kurie IP skaičiuoklėje yra integravoti, o skaičiavimo veiksmų atliekanai automatiškai, todėl laikoma, kad duomenys apskaičiuoti korektiškai.

3. Investicijų projekto finansinė, socialinė-ekonominė nauda				
3.1. Finansiniai rodikliai ²	FGDV investicijoms ³	FVGN investicijoms ⁴	FNIS ⁵	
	-13 994 399	-10,9%	0,02	
3.2. Socialinio-ekonominio poveikio naudos (žalos) ir išorinis poveikis	IP socialinėi ekonominėi naudai ivertinti taikomi šie komponentai: - pasiryžimas sumokėti už padidėjusi bendojo ugdomo paslaugų prieinamumą ir pagerėjusią kokybę (pradinės mokyklos) – taikoma moksleiviams; - pasiryžimas sumokėti už padidėjusi ikimokyklinio ugdomo paslaugų prieinamumą (lygiomis dalimis po 1/3: išvengtos į namus atvykstančių auklių sąnaudos; investicijos į valstybinius darželius; išvengti kuriamo produkto praradimai) – taikoma ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams).			
3.3. Ekonominiai rodikliai	EGDV ⁶	EVGN ⁷	ENIS ⁸	
	24 106 185	31,25%	3,11	

CPVA išvada

- Išorinio socialinio-ekonominio poveikio apskaičiavimo pagrįstumas. Rodiklių vertinimas.
Finansinėje ir ekonominėje analizeje naudojamos pagrastos diskonto normos, atitinkamai 4% ir 5%. IP FGDV investicijoms rodiklis yra neigiamas, t. y. IP – finansiškai neatsiperkantis.

² Skaičiuojamais, naudojant nominalius pinigų srautus, t. y. ivertinant infliacijos įtaką.

³ Finansinė grynųjų dabartinė vertė (FGDV) – būsimų projekto pajamų ir (investicijų ir veiklos) išlaidų skirtumo dabartinė vertė.

⁴ Finansinė vidinė gražos norma (FVGN) – tai tokia projekto gražos norma, kuriai esant FGDV lygi nuliui.

⁵ Finansinės naudos ir išlaidų santykis (FNIS) – būsimų projekto pajamų ir veiklos išlaidų dabartiniai verčią santykis.

⁶ Ekonominių grynoji dabartinė vertė (EGDV) – būsimų projekto socialinės ekonominės naudos ir patiriamu išlaidų dabartinė vertė.

⁷ Ekonominė vidinė gražos norma (EVGN) – projekto socialinė-ekonominė gražos norma, kuriai esant EGDV lygi nuliui.

⁸ Ekonominės naudos ir išlaidų santykis (ENIS) – būsimos projekto socialinės ekonominės naudos išlaidų dabartiniai verčią santykis.

IP socialinei ekonominėi naudai įvertinti taikomi komponentai pasirinkti tinkamai, apskaičiuotas poveikis teisingai atspindi IP sukuriamą naudą su salyga, kad švietimo paslaugomis naudosis numatyto dydžio ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų grupė. Papildoma nauda galėtų būti vertinama iš sporto ir kultūros infrastruktūros naudojimo neformaliajam švietimui, bendruomenės poreikiams, suaugusiuju sporto ir laisvalaikio organizavimui arčiau gyvenamosios vienos, tačiau skaičiavimuose neįtraukta.

IP išlieka ekonomiškai naudingas net ir sumažėjus pastato (pastatu) naudingo tarnavimo laiko (nuo 80 iki 50 m.), padidinus bendrasis eksplotavimo išlaidas (35 proc. nuo 0,93 iki 1,25 mln. Eur per metus: ENIS sumažėja nuo 3,11 iki 2,52, t.y. projekto nauda vis dar daugiau nei du kartus viršija išlaidas. Prie tu pačių salygų investicijų vertei (be žemės sklypo vertės) padidėjus 30 proc. nuo 10,77 iki 14 mln. Eur, projektas išlieka ekonomiškai naudingas: ENIS 2,19.

II DALIS

INFORMACIJA APIE PARTNERYSTĖS TAIKYMO TISSLUS, PP APIMTI IR IŠVADA APIE PARTNERYSTĖS TAIKYMO TISSLINGUMĄ IR NAUDĄ

4. VPSP pagrindiniai duomenys	
4.1. VPSP taikymo priežastys	<p>Nepakankamas švietimo, sveikatinimo, sporto ir kultūros paslaugų prienamumas; yra rizika, jog viešasis subjektas negalės užtikrinti efektyvaus ir kokybiško paslaugų prienamumo esamoje infrastruktūroje (jau šiuo metu susiduriama su viešųjų paslaugų prienamumo trūkumu). Didžioji dalis su Projekto susijusių riziku perduodamos privačiam investuotojui, išskyrus paklausos riziką.</p> <p>Suplanuotas Projektas yra kompleksinis. Teigiamas Projekto naudų vertinimas IP. Apribota galimybė įgyvendinti Projektą nuosavomis lėšomis dėl poreikio papildomai skolintis; metinė mokėtina suma VPSP suma yra priimtina. Parengtas IP rekomenduoja svarstyti galimybę pritraukti privatų partnerį / investuotoją Projektą vykdymui.</p>
4.2. Pasirinktas VPSP būdas	Valdžios ir privataus sektorių partnerystės (VŽPP)
4.3. Privatus subjekto atrankos būdas	Skelbiamos derybos
4.4. VPSP projekto pasirengimo terminai	-
4.5. VPSP sutarties laikotarpis	15 metų
4.5.1. projektavimo / statyby laikotarpis	3 metai
4.5.2. paslaugų teikimo laikotarpis	12 metų
CPVA išvada	
I. <u>VPSP taikymo tisslungumas.</u> Pagal pateiktą informaciją, dėl privataus subjekto turimų profesinių žinių, patirties VPSP taikymas leistų išvystyti ir prižiūrėti planuojamą infrastruktūrą inovatyvesniu ir efektyvesniu būdu, kas leistų pagerinti Klaipėdos raj. savivaldybės (toliau – Savivaldybė) teikiamų viešųjų paslaugų kokybę. Taip pat pažymėtina, kad privačiam subjektui perduodant ir infrastruktūros priežiūra, Savivaldybė galės koncentruotis į savo tiesiogines įstatymų priskirtas funkcijas (švietimo / formalaus ugdymo, sveikatinimo, kultūros), kas taip pat prisidėtų prie švietimo ir formalaus bei neformalaus ugdymo, sveikatinimo ir kultūros viešųjų paslaugų kokybės gerinimo.	
II. <u>VPSP būdas.</u>	

Šioje dalyje vertinami du VPSP būdai: VŽPP ir koncesija. Pagal šiuo metu atliktus skaičiavimus ir numatytais VPSP tikslus, privačiam subjektui teisė vykdyti ūkinę komercinę veiklą naudojant naujai sukurtajį infrastruktūrą bei papildomai investuoti į šią infrastruktūrą nebūs suteikiama, o visi mokejimai už atliktus darbus ir teikiamas paslaugas per visą VPSP sutarties vykdymo laikotarpių bus vykdomi tik Savivaldybės biudžeto lėšomis. Privatus subjektas atliks investicijas suprojektuodamas infrastruktūrą, atliktamas rangos darbus, įrengdamas dalį patalpų ir su Projektu susijusi statybos rizika iš esmės perduodama privačiam subjektui. Su Savivaldybės funkcijomis susijusi veikla – švietimo / formalaus ir neformalaus ugdymo, sveikatinimo, sporto ir kultūros statyba, tolimesnis jos eksploatacijos ir šios veiklos tinkamumo rizika perduodama privačiam subjektui. Paklauso rinkoje riziką Savivaldybė ir privatusis subjektas dalinasi. Įvertintus visas aplinkybes darytina išvada, kad pasirinktas teisingas VPSP būdas – VŽPP.

Tačiau Savivaldybei rekomenduojama įvertinti galimybę ir privataus subjekto atrankos dokumentuose (toliau – Pirkimo dokumentai) numatyti, kad privatus subjektas turės galimybę laisvu nuo Savivaldybės teikiamų viešųjų paslaugų laiku (po užsiėmimą ir ar savaitgaliu), nuomoti infrastruktūrą ir tokiu būdu mažinti Savivaldybės turtinius isipareigojimus privačiam subjektui.

III. VPSP sutarties terminas.

Pagal pateiktą informaciją privatus subjektas atliks infrastruktūros projektavimo bei rangos darbus per pakankamą terminą – 3 metus, o paslaugas teiks 12 metų. Maksimalus sutarties terminas – 15 metų, kuris atitinka reikalavimą, kad VPSP sutarties trukmė būtų trumpesnė arba lygi turto naudingio eksploatacijimo laikotarpiui. Be to, nurodyta VPSP sutarties trukmė neviršija Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme (toliau – Investicijų įstatymas) nustatytu maksimalaus 25 metų termino.

5. Turtas

5.1. Perduodamas turtas subjekto poreikius.	Žemės sklypas (unikalus numeris 5558-0005-0067), nuosavybės teise priklausantis Savivaldybei, esantis Klaipėdos rajono savivaldybės, Sendvario seniūnijos, Tauralaukio k.v., Agilos g. 12, Trušelių k., sklypo plotas 3,7737 ha., perduodamas nuomas teise darbų vykdymo laikotarpiui (iki 3 metų).
5.2. Naujai kuriamas turtas pagal viešojo	Universali švietimo, sveikatinimo, sporto ir kultūros infrastruktūra apie 8 443,63 kv.m.: skirta ikimokykliniam ir priešmokykliniam ugdymui (230 vietų sk.); skirta pradiniam ugdymui (550 vietų sk.); lauko žaidimo ir sporto aikštelių; universali sporto infrastruktūra; kultūros renginių infrastruktūra, automobilių stovėjimo aikštelių; infrastruktūrai reikiama įranga ir kt. inžinerinių statinių. VPSP sutarties vykdymo laikotarpiu privatus subjektas turta valdys ir naudos panaudos teise, o pasibaigus VPSP sutarčiai, bus gražintas Savivaldybei. VPSP sutarties vykdymo laikotarpiu privatus subjektas sukurtajį infrastruktūrą valdys ir naudos panaudos teise, o pasibaigus VPSP sutarčiai ji bus gražintas Savivaldybei.

<p>5.3. Naujai kuriamas turtas privataus subjekto rizika.</p>	<p>Privataus subjekto rizika naujas turtas nebūs kuriamas.</p>		
<p>CPVA išvada</p>	<p>I. <u>Turto perdavimas</u></p> <p>Nurodyto Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto –žemės sklypo perdavimo būdas – nuoma, yra pagrįstas ir galimas pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymą ir Investicijų įstatymą. Privatus subjektas sukuris nekilnojamą turą, kurį VPPSP sutarties laikotarpiu privatus subjektas valdys ir naudos panaudos teise, kas atitinka Investicijų įstatymo nuostatas.</p> <p>Siekiant sumažinti Savivaldybės papildomas išlaidas, susijusias su žemės sklypo nuoma (VŽPP projektuose, kai vienintelis arba pagrindinis privataus subjekto pajamų šaltinis yra viešojo subjekto mokejimai, žemės sklypo nuomas mokestio išlaidas kompensuoja / moka viešasis subjektas), rekomenduojama Pirkimo dokumentuose numatyti, kad žemės sklypas privačiam subjektui nuomas teise perduodamas infrastruktūros sukūrimo (darbų vykdymo) laikotarpiui (iki 3 metu).</p> <p>II. <u>Apribojimai</u></p> <p>1. Partnerystės klausymyne (PK) nurodyta, kad žemės sklypo paskirtis yra vienbučių ir dvibuciu gyvenamųj pastatų teritorija. Atsižvelgiant į planuojamos infrastruktūros paskirtį, Savivaldybė iki VPPSP sutarties pasirašymo turi išspresti klausimą dėl žemės sklypo paskirties pakeitimo. Priešingu atveju kyla rizika, kad privatus subjektas negalės per numatyta terminą (3 metus) sukurti reikiama infrastruktūrą.</p> <p>2. PK numatyta, kad sukurta infrastruktūrą privatus subjektas valdys ir naudos panaudos teise. Jeigu Savivaldybė nusprestų suteikti privačiam subjektui galimybę infrastruktūrą nuomoti laisvu nuo Savivaldybės teikiamų paslaugų laiku, tokiu atveju sukurta infrastruktūra privačiam subjektui turi iki VPPSP sutarties pabaigos priklausyti nuosavybės teise arba VPPSP sutarties laikotarpiu ji turi būti perduodama patiekimo teise, kad privatus subjektas galėtų disponuoti sukurta infrastruktūra.</p>		
<p>6. Veiklos</p>	<p>6.1. Veiklų perdavimas privačiam subjektui</p> <table border="1"> <tr> <td style="width: 50%;"> <p>6.1.1. Privačiam subjektui perduodamos vykdyti veiklos (viešosios paslaugos ir / ar ūkinė komercinė veikla)</p> </td><td> <ul style="list-style-type: none"> 1. Infrastruktūros projektavimas. 2. Statinio projekto ekspertizės paslaugos. 3. Rangos darbai. 4. Įrengimo darbai. 5. Statinio statybos techninės priežiūros paslaugos. 6. Statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugos. 7. Statinių techninė priežiūra, kaip apibrėžta Statybos įstatyme. 8. Statinių ir teritorijos tvarkymas, valymas ir šiukslių išvežimas <p>Komunalinių paslaugų organizavimas – šaltuo ir karšto vandens, nuotekų, šildymo, elektroninių ryšių, elektros energijos paslaugų teikimo organizavimas ir koordinavimas.</p> </td></tr> </table>	<p>6.1.1. Privačiam subjektui perduodamos vykdyti veiklos (viešosios paslaugos ir / ar ūkinė komercinė veikla)</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Infrastruktūros projektavimas. 2. Statinio projekto ekspertizės paslaugos. 3. Rangos darbai. 4. Įrengimo darbai. 5. Statinio statybos techninės priežiūros paslaugos. 6. Statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugos. 7. Statinių techninė priežiūra, kaip apibrėžta Statybos įstatyme. 8. Statinių ir teritorijos tvarkymas, valymas ir šiukslių išvežimas <p>Komunalinių paslaugų organizavimas – šaltuo ir karšto vandens, nuotekų, šildymo, elektroninių ryšių, elektros energijos paslaugų teikimo organizavimas ir koordinavimas.</p>
<p>6.1.1. Privačiam subjektui perduodamos vykdyti veiklos (viešosios paslaugos ir / ar ūkinė komercinė veikla)</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Infrastruktūros projektavimas. 2. Statinio projekto ekspertizės paslaugos. 3. Rangos darbai. 4. Įrengimo darbai. 5. Statinio statybos techninės priežiūros paslaugos. 6. Statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugos. 7. Statinių techninė priežiūra, kaip apibrėžta Statybos įstatyme. 8. Statinių ir teritorijos tvarkymas, valymas ir šiukslių išvežimas <p>Komunalinių paslaugų organizavimas – šaltuo ir karšto vandens, nuotekų, šildymo, elektroninių ryšių, elektros energijos paslaugų teikimo organizavimas ir koordinavimas.</p>		

6.1.2. Veiklos, kurias privatus subjektas gali vykdyti savo iniciatyva ir rizika		Privatus subjektas savo iniciatyva ir rizika veiklų negalės vykdyti.
6.2. Perduodamų / pasileikanų veiklų pasiskirstymas biudžeto eilutėse (realios vertės)		
	Viešojo subjekto pasileikanų veiklų, kurios neįtrauktos į VPSP projekta, finansinio srauto vertė (su PVM)	VPSP projekte perduodamų veiklų privačiam subjektui finansinio srauto vertė (su PVM)
6.2.1. Kapitalo išlaidos:	0	11 494 676
6.2.1.1. Žemė	0	260 000
6.2.1.2. Nekilnojamasis turtas	0	
6.2.1.3. Statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai	0	9 761 672
6.2.1.4. Iranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas	0	521 984
6.2.1.5. Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turštą susijusios paslaugos	0	488 084
6.2.1.6. Kitos paslaugos ir išlaidos	0	0
6.2.1.7. Reinvesticijos	0	462 936
6.2.2. Veiklos pajamos	403 650	0
6.2.3. Veiklos išlaidos:	11 647 998	450 284
6.2.3.1. Žaliavos	0	0
6.2.3.2. Darbo užmokesčio išlaidos	10 154 584	395 633
6.2.3.3. Elektros energijos išlaidos	1 052 668	0
6.2.3.4. Šildymo (išskyrus elektirą) išlaidos	54 498	0
6.2.3.5. Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos	0	54 651
6.2.3.6. Kitos išlaidos	386 247	0
6.2.4. Pirkimo PVM (PVM nuo elučių 6.2.1. + 6.2.3. – 6.2.2.). Eilutė pildoma tik jei pinigų srautai nurodomi be PVM.	0	0

CPVA išvada

- I. Veiklų perdavimo logiškumas, teisėtumas, pagrįstumas ir efektyvumas.
Iš Savivaldybės pateiktų dokumentų darytina išvada, kad Savivaldybė neturi pakankamai igūdžių ir patirties tokio dydžio ir sudėtingumo infrastruktūros objektų projektavimo, statybos bei priežiūros srityje, kuri leistų tinkamai optimizuoti patalpas ir surinkti modernią infrastruktūrą bei pagerinti vienų paslaugų kokybę, todėl infrastruktūros objektų projektavimą, statybą bei pastatų įrengimą, o vėliau jų eksploataciją ir priežiūrą perdruoda privačiam subjektui. Toks veiklų perdavimas pagal Savivaldybės pateiktą informaciją Projekto apimtyje yra logiškas ir pagrįstas. Tačiau rekomenduojama Savivaldybei ivertinti galimybę privačiam subjektui suteikti teisę laisvu nuo Savivaldybės teikiamų viešųjų paslaugų laiku naujai surinkta infrastruktūrą nuomoti, kas padėtų sumažinti Savivaldybės turtinius įsipareigojimus.

II. Esami ar būsimi apribojimai dėl veiklų perdavimo / vykdymo.

Pagal pateiktą informaciją, apribojimų, susijusių su veiklų perdavimu privačiam subjektui, nėra.

- III. Pinigų straity, susijusiu su veiklu, iutrauktu į projekto apimtį, tačiau neįtraukytu I VPSP apimtį, ir susijusiu su projekto rezultatu pasiekimui, vertinimas.

Savivaldybė priskiria sau išlaidas, susijusias su paslaugos teikimo užtikrinimui (švietimo paslaugas teikiančių ir susijusiu darbuotoju darbo užmokestis, komunalinių mokesčių išlaidas (iskaitant atliekų tvarkymo išlaidas), mokamas pagal faktini sunaudojimą, moksleivių maitinimo, pavėžėjimo ir kt.). Itraukiamos į Projekto apimtį – 3 etatų darbuotojų, teikiančių valymo paslaugas, darbo užmokestis bei infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos. Toks paskirstymas yra logiškas ir pagristas.

7. Rizikų paskirstymas			
Rizikų grupės	Višeasis subjektas		Privatus subjektas
	Veiklos, kurios neįtrauktos į VPSP projekte	VPSP projekte pasiekiamas veiklos	
7.1. Statybos rizika			X
7.2. Tinkamumo rizika			X
7.3. Paklausos rizika		X	

CPVA išvada	
I.	<u>Statybos rizika</u>
	Projekto apimtyje nagrinėjamos statybos rizikos – projektavimas, statybos rangos darbai bei įrangos teikimas ir montavimas, didžiaja dalimi perduodamos privačiam subjektui. Atsižvelgiant į veiklų padalinimą tarp VPSP sutarties šalių, statybos rizikos, numatytos Projekto apimtyje, perdavimus privačiam subjektui iš esmės yra pagristas ir logiškas.

II. Tinkamumo rizika

Projekte privačiam subjektui perduodamos veiklos susijusios su tinkamu infrastruktūros objektų projektaivimu, statyba bei atitinkamų patalpų įrengimui ir šios infrastruktūros objektų eksploatacija bei priežiūra. Infrastruktūros objektų ir jų eksploatacijos bei priežiūros paslaugų tinkamumo rizika didžiaja dalimi perduodama privačiam subjektui. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad PK nurodytas reikalavimas, kuris keliamas privačiam subjektui dėl infrastruktūros tinkamumo 2 metus po VPSP sutarties pasibaigimo yra netinkamas, nes kuriamos infrastruktūros eksploatavimo terminas yra ilgesnis. Priešingu atveju kyla rizika, kad tinkamumo rizika pilna apimtimi nebūs perduota privačiam subjektui, kas gali įtakoti VPSP sutarties pripažinimui balansine sutartimi (angl. k. „*on balance sheet*“). Atsižvelgiant į tai, siūloma rengiant Pirkimo dokumentus naudoti CPVA siūlomus standartinus dokumentus, iškaitant VŽPP sutarties projekta su priedais, kuriuoje yra nustatyti terminai, atsižvelgiant į atskirus infrastruktūros elementus / medžiagas.

III. Paklausos rizika

Savivaldybė prisima didžiąjį dalį paklausos rizikos – infrastruktūros poreikio ir jos apimties riziką, iškaitant demografinių pokyčių riziką. Iverinus pateiktą informaciją, galima daryti išvadą, kad rizikos, išskyrus pastabą dėl infrastruktūros naudojimo termino pasibaigus VPSP sutarčiai, Projekte įvertintos pagrįstai ir priskirtos tai šalių, kuri geriau gali ją valdyti. Pagal pateiktą informaciją ir Savivaldybei atsižvelgus į CPVA aukščiau pateiktą pastabą dėl tinkamumo rizikos, galima teigti, kad riziku priskyrimas atitinka Europos Sajungos statistikos tarnybos (Eurostato) reikalavimus VŽPP projektams, kad statybos, tinkamumo rizikos būty perduotos privačiam subjektui, o paklausos rizika Savivaldybė ir privatusis subjektas dalinysis – Savivaldybė prisims infrastruktūros poreikio ir jos apimties riziką, demografinių pokyčių riziką, o privačiam subjektui bus perduodami rizikos veiksniai, kuriuos jis sugebės geriau valdyti (paslaugų teikimo savalaikišumas, technologijų senėjimas). Šiame etape nustatyta prielaidų, išskyrus aukščiau nurodytą dėl infrastruktūros tinkamumo laikotarpio po VPSP sutarties pasibaigimo, kad naujai sukurtas turtas VPSP sutarties metu būtų apskaitomas viešojo sektoriaus balanse, kas įtakotų Savivaldybės skola, iškaitant tai, kad visa infrastruktūra bus naujai kuriamą.

8. Partnerystės finansiniai rodikliai, Eur			
	Diskontuota vertė	Reali vertė	Nominali vertė ⁹
8.1. Valdžios ir privataus subjektų partnerystės VŽPP projektas			

⁹ Nominali vertė suprantama, kaip vertė, kuri atspindi kiekvienų analizuojamų laikotarpiu esamas kainas. Indeksas naudojamas realių pinigų srautų konvertavimui į nominalius – 3%

8.1.1. Maksimalūs viešojo subjekto turinių įsipareigojimai VPSP projekte (su PVM) ¹⁰	16 749 941	22 995 848	29 900 478
8.1.2. Maksimalūs Viešojo subjekto mokėjimai privačiam subjektui ¹¹ (su PVM)	15 739 765	21 888 243	28 704 785
8.1.3. Prisiūlami viešojo subjekto turinių įsipareigojimai PP ¹² (su PVM)	1 010 176	1 107 605	1 195 693
8.1.4. VPSP sutarties vertė (aktualu tik koncesijos atveju)	13 008 070	18 089 457	23 722 963
8.1.5. Tikėtinės skolos dydis viešojo subjekto biudžete (be PVM) ¹³	8 845 065	9 499 732	10 062 670
8.1.6. Pridėtinės vertės mokesčio (PVM) dalis, skaičiuojant maksimalius viešojo subjekto turinius įsipareigojimus ¹⁴	2 907 014	3 991 015	5 189 339
Kitas:			
8.1.7. Viešojo subjekto išlaidų ir rizikų, susijusių su VPSP projekto įgyvendinimu, tačiau kurios nėra itrauktos į VPSP projekto apimtį, vertė.	10 995 150	15 482 281	20 157 728
8.1.8. Kita			

CPVA išvada

I. VPSP projekto finansinių rodiklių vertinimas.

¹⁰ Privačiam subjektui perduodamų veiklų vykdymo išlaidos kartu su šiuo veiklų vykdymu susijusia rizika.

¹¹ Privačiam subjektui perduodamos veiklos vykdymo išlaidos kartu su perduodamomis rizikomis.

¹² Viešojo subjekto prisiūlamus rizikų, susijusiu su privačiam subjektiu perduodamomis veiklomis, vertė.

¹³ Vertinama, atsižvelgiant į fiskalinės drausmės reikalavimus ir Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostat) reikalavimus.

¹⁴ Maksimali PVM mokėtina suma, kuri tiketina griž į valstybės biudžetą.

Projekto finansiniai rodikliai apskaičiuoti korektyškai, naudojant standartinę VPSP skaičiuoklę, 8.1.1 – 8.1.3 ir 8.1.6 – 8.1.7. eilutėse suskaičiuotų rodiklių dydžiai yra įvertinti su rizika, tačiau investicijų vertės neapibrėžumas dėl investicijų į inžinerinius tinklus įtakotų ir VPSP finansinių rodiklių reikšmes.

Apskaičiuojant Projekto rizikas panaudoti standartiniai rizikos tikimybų skirstinių parametrai, kurie skaičiuoklėje yra integruoti. Realių pinigų srautų konvertamui į nominalius taikomas rekomenduojamas indeksas – 3 proc. Skaičiuojant VPSP finansinius rodiklius IP rengėjas eliminavo paskolų palūkanų srautą (VPSP rodiklių skaičiuoklės D 2. eilutė), kadangi apskaičiuojant maksimalius Savivaldybės turtinius įsipareigojimus Projekte visi finansiniai srautai (CAPEX + OPEX) yra įvertinti su rizika ~ 30 proc. nominalios vertės, konvertuojant kiekvieną metų srautą taikant 3% indeksą, todėl privataus subjekto skolinto kapitalo kaina šiuose finansiniuose srautuose yra įvertinta.

- II. Tikėtinio skolos dydžio, jei vadovaujantis fiskalinės drausmės ir Eurostato reikalavimais, sukurtas turtas būtų apskaičiuojama vienšiojo sektoriaus balanse, vertinimas.

Tikėtinės Savivaldybės skolos dydis, jei vadovaujantis fiskalinės drausmės ir Eurostato reikalavimais, sukurtas turtas būtų apskaičiuojamas vienšiojo sektoriaus balanse – 11 494 676 Eur (su PVM) realiaja vertė.

9. VPSP projekto finansiniis gyvybingumas ¹⁵	
9.1. Metinis atlyginimas (<i>jei taikoma</i>) ¹⁶ (reali vertė)	1 193 886 Eur
9.2. Koncesijos mokesčis (<i>jei taikoma</i>) ¹⁷ (reali / nominali vertė)	Netaikoma
9.3. Atlygis (<i>jei taikoma</i>) ¹⁸ (reali / nominali vertė)	Netaikoma
9.4. Mokesčiai	Nekilnojamojo turto, turto nuomos mokesčiai netaikomi.
9.5. VPSP projekto grąža ¹⁹	Įvertinant numatyta Savivaldybės mokėjimą, privataus subjekto vidinė grąžos norma 12,6%, atspirkimo laikotarpis – 11 metų.

¹⁵ Angl. k. (financial viability) – finansinių galimybių padengti projekto išlaidas, vykdysti įsipareigojimus, sugeneruoti pakankamą grąžą privačiam subjektui kompleksinis vertinimas. Vertinamais atliekamas atsižvelgiant į investicijų projekto skaičiuoklės 7.2 darbalapi.

¹⁶ Viešojo subjekto mokėtimas metinis atlyginimas, kai yra įgyvendinamas VŽPP projektas.

¹⁷ Koncesijos mokesčis suprantamas kaip privataus subjekto (koncesininko) mokėjimas viešajam subjektui (suteikiančiai institucijai) už suteiktą koncesiją ir taikomas tik koncesijų atveju.

¹⁸ Atlygis suprantamas, kaip suteikiančiosios institucijos mokesčiamas koncesininkui arba bet kurios rišies finansinė nauda, išskaitant kompensacijas už viešųjų paslaugų teikimą ar investicijų subvidijas. Taikoma tik koncesijos atveju.

¹⁹ VPSP projekto veiklos pelno grąža skaičiuojama prieš nusidėvėjimą ir amortizaciją (angl. k. EBITDA)

	<p>Esmiňės prielaidos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - finansavimo struktūra: 30% investicijų finansuojama nuosavu kapitalu, 70% - paskolos lešomis. - privataus subjekto nuosavo kapitalo gražą metinę gražą po mokesčiu – 12%. - skolinių kapitalo palūkanų norma – 3,5%.
9.6. VPSP projekto finansinis prieinamumas ²⁰	<p>Pagal PK 3 priedo duomenis nustatyta, kad Savivaldybė visu VPSP sutarties laikotarpiu galės užtikrinti pakankamą lėšų srautą mokėjimams privačiam subjektui atlikti.</p>
9.7. Kita	-

CPVA išvada

I. VPSP projekto finansinio gyvybingumo iki peleno mokesčio vertinimas

Projekto įgyvendinimas galimas: su numatytu 1 193 886 Eur savivaldybės metiniu mokėjimu privataus subjekto veiklos vidinė grąžos norma 12,6%, investicijų atsipirkimo laikotarpis – 11 metų.

II. Mokestinių klausimai (atleidimas / mokėjimas).

Nekilnojamojo turto nuomas mokesčiu taikyti neplanuoja. Kadangi nieko nera pasiskyrta dėl žemės sklypo nuomas mokesčio, rekomenduojama Pirkimo dokumentuose numatyti, kad žemės sklypas privačiam subjektui bus išnuomotas tik infrastruktūros sukūrimo laikotarpiui (ne daugiau, kaip 3 metams) ir Savivaldybei spresti klausimą dėl privataus subjekto atleidimo nuo žemės nuomas mokesčio, kas padėtų Savivaldybei išvengti papildomų išlaidų kompensuojant žemės nuomas mokesčį.

III. VPSP projekto patrauklumo rinkai vertinamas, atsižvelgiant į gražos rodiklius.

Su numatytu Savivaldybės mokėjimus privačiam subjektui už veiklų vykdymą ir prisijimti kitus finansinius

IV. Viešojo subjekto galimybų mokėti mokėjimus privačiam subjektui už veiklų vykdymą ir prisijimti kitus finansinius išpareigojimus vertinimas:

Pagal PK 3 priedo duomenis nustatyta, kad Savivaldybė visu VPSP sutarties laikotarpiu galės užtikrinti pakankamą lėšų srautą mokėjimams privačiam subjektui atlikti.

10. VPSP projekto įgyvendinančio viešojo subjekto pasirengimas įgyvendinti

12.1. Rinkos suinteresuotumas VPSP projektu	Rengiant Projektą buvo konsultuojamas su suinteresuotomis šalimis: privačiais investuotojais ir finansuotojais, kurie išreiškė palaikymą projektui ir patvirtino jo kuriamų paslaugų poreikių bei
---	---

²⁰ Viešasis subjektas turi užtikrinti pakankamą finansavimą (jei aktualu), savo finansiniams išpareigojimams vykdyti, jog VPSP projeketas galėtų būti įgyvendintas.

	modelio patrauklumą investavimui / finansavimui. Finansuotojai (bankai) tik pateikė nuomonę, kad galimos pajamos iš trečiųjų šalių būtų neženklos, todėl vertindami galimą finansavimo dali – vertintų projekta be ju.
12.2. Viešojo subjekto turima kompetencija / patirtis	Pagal PK nurodytą informaciją, Savivaldybės paskirti darbuotojai turi patirties pakankamai igyvendinant VPSP projektus.
CPVA išvada	<p>I. <u>Rinkos tyrimas.</u></p> <p>Rinkos tyrimas atliktas rengiant IP bei bendrauta su potencialais investuotojais ir finansuotojais. Patirtis rodo, kad viešųjų subjektų igyvendinami VŽPP projektais sulaukia rinkos domėjimosi, privataus subjekto atrankoje dalyvauja apie 5-6 investuotojus.</p> <p>II. Atsakingų asmenų kompetencija.</p> <p>Nors PK nurodyta, kad Savivaldybės paskirti atsakingi asmenys turi pakankamą patirtį rengiant ir igyvendinant VPSP projektus, tačiau atsižvelgiant į Projekto kompleksiškumą ir sudėtinguma, rekomenduojama Savivaldybei iš anksto spręsti klausimą papildomos eksperinių pagalbos, išskaitant dėl išorės konsultantų pasitelkimo.</p>

Galutinė CPVA vertinimo išvada

1. Viešosios paslaugos apimties didinimo poreikį nulemia jau eilę metų augantis tiek bendras Senvario seniūnijos gyventojų, tiek ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų skaičius (stebimos Klaipėdos rajono migracijos į Klaipėdos rajoną tendencijos). Prognozuojama, kad ši tendencija išlisks ir toliau dėl aktyviųs gyvenamųjų zonų plėtros, tačiau bendram Klaipėdos miesto ir rajono moksleivių skaičiu iugant minimaliai, ryškes mokykly tinklelį pertvarkos poreikis.

2. Numatyta investicijų vertė preliuminari, taip pat nėra aišku, kokių inžinerinių tinklų trūksta pastato tinkamam funkcionavimui, kaip įkainoti inžinerinių tinklų įrengimo darbai, todėl nėra galimybės įsitikinti, kad numatyta investicijų suma pakankama. Egzistuoja rizika, kad, netinkamai įvertinus inžinerinių tinklų įrengimo poreiki (pvz., dėl elektros tinklų pertvarymo, privažiavimo įrengimo ar pan.), lešų investicijoms poreikis bus didesnis. Pastebetina, kad žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos – turėtų būti pakeista iki VPSP sutarties pasirašymo.

3. Sukurtos infrastruktūros priežiūrai numatytos išlaidos - 0,04 proc. nuo pradinės kapitalo išlaidų, nurodant, jog remiamasi bendra praktika nepateikiant pagrindimo. Palyginimui, faktinės ženkliai mažesnės tiek plotu, tiek mokinį skaičiumi Slenčių mokyklos paprastojo remonto darbų išlaidos 2019 m. - ~4 500 Eur. Egzistuoja rizika, kad tinkamam infrastruktūros būklės palaikymui šios išlaidos bus didesnės dėl intensyvaus infrastruktūros naudojimo, taip mažinant privataus subjekto laukiamą gražą iš partnerystės projekto, kadangi patalpų ir teritorijos priežiūra yra perduodama privačiam subjektui.

4. Projekto socialinei ekonominei naudai įvertinti taikomi komponentai pasirinkti tinkamai, apskaičiuotas poveikis teisingai atspindi Projektą sukuriama nauda su salyga, kad švietimo paslaugomis naudotis numatyto dydžio ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų grupė. Papildoma nauda galėtų būti vertinama iš sporto ir kultūros infrastruktūros naudojimo neformalajam švietimui, bendruomenės poreikiams, suaugusiujujų sporto ir laisvalaikio organizavimui arčiau gyvenamosios vietos.

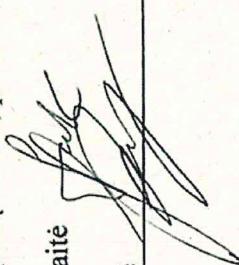
5. Projekto įgyvendinimas galimas: su numatytu 1 193 886 Eur Savivaldybės metiniu mokėjimu privataus subjekto veiklos vidinė gražos norma 12,6%, atsiirkimo laikotarpis – 11 metų. Projekto gražą pakankamai aukšta, projektas patrauklus rinkai.

6. Šiame etape yra identikuota prielaida, kad tinkamumo rizika pilna apimtimi nebus perduota privačiam subjektui (pasirinktas netinkamas turto eksplloatavimo laikotarpis pasibaigus VPSP sutarčiai), kas gali įtakoti, kad naujai suruktas turtas turės būti apskaitytas Savivaldybės balanse.

7. Rekomenduojama Savivaldybei numatyti galimybę privačiam subjektui nuomoti infrastruktūrą laisvu nuo Savivaldybės teikiamų viešųjų paslaugų laiku, kas padėtų sumažinti Savivaldybės turtinius įspareigojimus.

Vertinimą atlikusių ekspertų vardas, pavardė, ir parašas

1. Ieva Dženkauskaitė

2. Sigita Vingrienė